

נוסח לא מתוקן

הכנסת הארבע עשרה
מושב שלישי

פרוטוקול מס' 124
מישיבת ועדת העבודה והרווחה
שהתקיימה ביום ב', י"ח באדר התשנ"ח, 16.3.1998, בשעה 11:30

נכחו:

חברי הוועדה:

היו"ר דוד טל

רומן ברונפמן

מוזמנים:

שוקי שי, אגף התקציבים, משרד האוצר

שרה כהן, מנהלת מחלקת רווחה, משרד הקליטה

מיכל שטרית, הלשכה המשפטית, משרד הקליטה

מנהלת הוועדה: שירלי אברמי

יועץ משפטי: משה בוטון

נרשם על-ידי: חבר המתרגמים בע"מ

ס ד ר ה י ו ס

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - זכאות עולים נכים)
התשנ"ז-1996, חבר הכנסת רומן ברונפמן

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - זכאות עולים נכים)
התשנ"ז-1996, חבר הכנסת רומן ברונפמן

היו"ר דוד טל: חבר הכנסת רומן ברונפמן, הצג את הצעה.

רומן ברונפמן: אדוני היושב ראש, חבר הכנסת יוסי כץ לא נמצא, הוא ביקש שאני אייצג גם את עמדתו. הצעת תיקון בחוק ביטוח לאומי, להערכתי היא יחסית פשוטה, היא מתייחסת לאיזושהי לקונה, שקשורה לעולים החדשים הנכים, שנכון למצב זהיום יכולים להגיש מסמכים לוועדה רפואית להגדרת נכות שנתיים מאז עלייתם ארצה. הצעה שלי אומרת שאדם יכול להגיש מסמכים לוועדה רפואית של ביטוח לאומי חצי שנה אחרי שעלה ארצה, ובזה יש היגיון יחסית פשוט. חצי שנה הוא מקבל סל קליטה, ובתוך סל הקליטה הוא אדם נכה, והוועדה הרפואית של ביטוח לאומי עושה בדיקה מאוד רחבה ומעמיקה ומחליטה על אחוזי נכות, ואז האדם יודע באיזה מצב הוא נמצא, מה מגיע לו מבחינת החוק, מה לא מגיע לו, מה האפשרויות שלו וכך הלאה. אני חושב שזה תיקון יחסית צודק כלפי אוכלוסייה לא גדולה, אבל אוכלוסייה שגם לה יש זכות לקבל שוויון חוקי במדינת ישראל.

היו"ר דוד טל: תודה. גברתי, ביטוח לאומי.

אביבה גולדשטיין: קודם כול, אני רוצה במילה אחת לומר שהחסתכלות שלנו על הצעת החוק שלנו, ויש עוד בדרך גם נוספות, היא מנקודת מבט של טובתו של העולה. אני אומרת את השורה התחתונה ואחר כך אני אחזור: הצעת החוק הזאת איננה משפרת את מצבם של העולים, פרקטית. לעומת זאת היא טורפת מערכות בחוק הביטוח הלאומי. אני אתחיל מהתחלה ואסביר. והייתה לי היום הזדמנות לעשות חזרה.

היו"ר דוד טל: אולי תסבירי לי למה עד היום נזקקנו לפרק זמן של 21 חודש.

אביבה גולדשטיין: לפי חוק הביטוח הלאומי, הזכאות לקצבת נכות היא לתושב ישראל שנעשה נכה בישראל, והוא תושב ישראל לפחות שנתיים. השנתיים נוספו אחר כך. דובר על תושב ישראל שמגבלתו נוצרה בישראל. עם השנים, עם גלי העלייה, אמרנו - תושב ישראל שנתיים מיום עלייתו -, ואני מיד אסביר למה. אפילו אם הנכות לא נוצרה בישראל. עכשיו נבין איך בנויה קצבת נכות. יש לה שני רבדים לקצבת הנכות, לפי חוק הביטוח הלאומי. אנחנו מדברים על קצבת נכות כללית, לא נפגעי עבודה. ברובד הראשון נבדקת הנכות הרפואית. צריך להיות סף מינימלי של 40% נכות לפחות לעובד ו-50% לעקרת בית, וזה לפי בדיקות רפואיות בלבד. זה ביטוח לאומי. אדם שעבר את הסף הזה עובר את הרובד הבא, והוא צמצום כושר ההשתכרות שלו או אובדן כושר ההשתכרות. מבחינה זאת, העולה החדש לוקח בשני הרבדים.

בדיקת וקביעת הנכות הרפואית שלו, הרי היא כולה מסתמכת על תשתית, על תיעוד רפואי קיים. העולה החדש המגיע ארצה חסר את התיעוד הרפואי הזה. הוא בונה אותו עם הצרכים הרפואיים שלו במערכות הבריאות במדינת ישראל, עם הזמן. אם אנחנו מקדימים מעבר לשנה או פחות משנה את הקצבה, זה אומר

להכניס את העולים לסחרחרת הזאת, שצריך מחר לגייס תיעוד רפואי, ומכניסים את כל מערכת הבריאות ללחץ הזה של העולים, רק בשביל לקבוע את אחוזי הנכות.

היו"ר דוד טל: אם הוא יעשה את זה אצל רופא פרטי ויביא לך תיעוד מרופא פרטי, זה בסדר? והזמן שצריך משרד הבריאות?.

אביבה גולדשטיין: אבל זה בוודאי יכניס את העולה להוצאות. עכשיו יש לנו הרובד הבא שבו לוקים העולים. העולה מעצם הגדרתו יש לו קושי של השתלבות במעגל העבודה, בגלל שפה, בגלל הכשרה מקצועית, בגלל מנטליות, בגלל היותו חדש בסביבה שלו מכל הבחינות האחרות. כדי שאדם יזכה בקצבת נכות הוא צריך להיות כזה שאיננו מסוגל לחשתלב במעגל העבודה, או שהשתכרותו הצטמצמה בגלל הנכות. מאיזה קריטריונים תוכל אותה ועדה שקובעת את הצמצום בכושר ההשתכרות לומר לפלוני שיש לו מחלה, שהוא איננו משלב בעבודה בגלל המחלה ולא בגלל הנתונים אחרים שלא הכירו? במובן זה יש לנו בעיה.

אני רוצה לומר משהו לשורה שאמרתי בתחילת דבריי. מהו המצב היום לגבי זכויותיהם של עולים? אותם עולים חדשים שהם פגועים מאוד, עם אחוזי נכות קשים מאוד, נעשה לגביהם הסכם עם האוצר, בין האוצר לבין ביטוח לאומי, לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי, שמזכה אותם בקצבת נכות ובקצבת שירותים מיוחדים ממש בתחילת הגעתם ארצה. שירותים מיוחדים הם מקבלים כבר אחרי שלושה חודשים לשחייה בארץ. זה ממש סך הימים של הבדיקה שנדרשת לצורך הקביעה. ואם הם זכאים לשירותים מיוחדים, הם גם אוטומטית נעשים זכאים לקצבת נכות. יש לנו היום יותר ממאתיים עולים שמקבלים קצבה באמצעות החסם הזה.

מה קובע החסם? קצבת נכות אחרי שישה חודשים בשיעורים הקבועים בחוק. אותו דבר. הם לא צריכים לעבור את כל הבדיקות הרפואיות לצורך קביעת דרגת נכות. די שהם מוכיחים את חוסר היכולת התפקודית בחמש פעולות יום-יום אלמנטריות - להתרחץ, להתלבש, לאכול וכל אלה. נכה קשה כזה מקבל מיד. נכים פחות קשים מקבלים את העזרה שלהם באמצעות סל הקליטה ודמי הקיום ממשד הקליטה. זה בחצי השנה הראשונה ממשד הקליטה. לאחר מכן, כתום שנה, אם אינם מסוגלים להשתכר בגלל מחלה, בגלל הקושי האחר שלהם, הם נכנסים למערכת הבטחת הכנסה. אותם עולים שנכנסים למערכת הבטחת הכנסה כתום שנה, יכול מאוד להיות שאם תינתן להם אלטנרטיבה בחוק לקבל את קצבת הנכות ולא את הבטחת הכנסה הם ייפגעו, מפני שקצבת הנכות שלהם, שהיא חלקית, כי הם לא ב-100% נכים, תהיה קטנה יותר מקצבת הבטחת הכנסה לפי הרכב המשפחה. בשניהם הרכב המשפחה נמדד אותו דבר.

מבחינה זאת בעצם לא עשינו שום הטבה לנכה עצמו. יתרה מכך, אנחנו עושים בתוך החוק עצמו, אני לא רוצה להגיד אפליה, כי זאת מילה קשה, אבל בכל זאת מבחינה בין העולה החדש לבין התושב הישראלי הוותיק שתרם ויצר את המשאבים של אותה קרן והעולה החדש שלא תרם. לעולה החדש אין שנתיים. אם הוא לא שנתיים בארץ, הוא לא מקבל קצבת נכות. של ישראלי ותיק.

רומן ברונפמן: אני מוכן להחיל את החוק גם על תושבים חוזרים, כדי לחסל את האפליה. את לא מדברת על תושב ישראלי, את מדברת על תושב חוזר.

אביבה גולדשטיין: אני מדברת על תושב ישראלי שיצא לחו"ל לתקופה וחזר.

היו"ר דוד טל: תקופת הכשרה, שזה ישראלי צריך, כדי לקבל קצבת נכות. אז אם הוא יוצא מחו"ל, אז למה הוא לא?

אביבה גולדשטיין: אני רוצה להגיד עוד משתחו, להכניס את כל האולוכסייה הזאת, שזה אומר לתת קצבת נכות על חשבון משאבי הביטוח הלאומי, משך 18 חודשים נוספים על אלה שקיימים.

היו"ר דוד טל: אני רוצה להזכיר לגברתי. את משתמשת בזה מפעם לפעם, שביטוח לאומי קיים כדי לתת את השירותים האלה והאלה לתושבי ישראל. לכן לא צריך לראות את זה כ"אנחנו חולכים להכביד על ביטוח לאומי ולהכביד פה ושם", ואמרת קודם וציינת שיש גירעון אולי אקטוארי בנושא הזה שהולך וגדל, 300 מיליון כל שנה. זה הולך וגדל. זה בסדר. אני לא צריך לעשות את החשבונות האלה כרגע של ביטוח לאומי. יש פה אנשים במחקר ובתכנון טובים ממני עשרות אלפי מונים שיודעים בדיוק איך לבסס ומה לעשות. אני יכול לתת כמה דוגמאות שלא מוצגות בכלל, כמו דמי קבורה. כמה אתם גובים? אני לא רוצה לגעת בעוד כמה דברים נוספים, אבל בקטע הזה אני לא חושב שזה רלוונטי שגברתי תטען שזה מכביד על ביטוח לאומי. ביטוח לאומי קיים לצורך העניין הזה כאן. השאלה היא רק אם זה נכון, אם זה צודק, אם התכלית ראויה בקטע הזה.

אביבה גולדשטיין: אני רוצה בכל זאת להוסיף משתחו. זה לא שאנחנו סבורים שלעולים לא מגיע שום דבר. עולים מסודרים מקבלים זכויות. הנושא היחיד שמפריע הוא הסטיגמה. האם הם מקבלים על פי הסכם או הם מקבלים על פי החוק. אבל אם זה רק עניין סטיגמתי, אז ההצדקה הזאת של עלות לעומת...

היו"ר דוד טל: הם מקבלים היום קצבת נכות לפי הסכמים?

אביבה גולדשטיין: העולים התלויים בעזרת הזולת מקבלים קצבת שיקום וקצבת נכות מיד. אלה שלא תלויים בעזרת הזולת מקבלים ממשרד הקליטה בחצי שנה הראשונה שלהם דמי קיום, אחרי זה בשנה הראשונה, מתום השנה הראשונה, הם מקבלים הבטחת הכנסה, ומתום השנה השנייה הם נכנסים לחוק ביטוח נכות. דבר אחרון, בכל זאת, הביטוח הלאומי נוצר בשביל הדבר הזה. אני אומר לאדוני שהיות שהביטוח הלאומי מוגדר בקונספציה הממלכתית כך שאי אפשר לעלות עד גיל פנסיה את גיל הביטוח, אנחנו מוגבלים במשאבים שלנו, וצריך להביא אותם בחשבון. אם נותנים בקטע אחד, זה פוגע במקום אחר. וכשענף ביטוח נכות נמצא בגירעון של 900 מיליון שקל לשנה, אנחנו נוסף את העלות הזאת, שלפי החשבון שלנו מגיעה לפי עצתו של חבר הכנסת ברונפמן ל-31 מיליון, זה אומר שאותם 31 מיליון לא יוכלו להינתן לילד הנכה או למישחו אחר. יש לנו מאגר כספי נתון. אנחנו לא נוכל לשפר אותו. יש עכשיו בחחלט דברים שאומרים לנו - לא, צמצמו במקום אחר - אז אנחנו לא מצמצמים. אנחנו נאבקים על כל הקופה.

שוקי שי: אנחנו גם כן מתנגדים לזה כמו תמיד. אתה אמרת שצריך לבחון כל הצעה אם היא צודקת או לא, אבל

מה לעשות, יש הרבה הצעות שהן מאוד צודקות והיינו רוצים לעשות את זה, אבל אנחנו מסתכלים מאיפה אנחנו ניקח את המקורות למימון של החצעות האלה, ומי אמור לשלם את זה. לכן במקרה הזה אני חושב שלא צריך להרחיב את החוק לחקנות את הזכויות לפני שנתיים, כי במקרה הזה לעולים יש אמצעי קיום. ממילא רוב העולים שמגיעים לא עובדים בשנה הראשונה, לכן לא צריך לתת להם גמלה שתחליף להם שכר עבודה.

רומן ברונפמן: אני מדבר על תוס סל הקליטה.

שוקי שי: כן, אני יודע. אבל הם זכאים אחרי זה לדמי קיום במהלך השנה הראשונה ממשרד הקליטה, ולאחר מכן הם זכאים להבטחת הכנסה, לכן אני לא רואה צורך לחוסף.

שרה כהן: אני רוצה לחדד כמה נקודות. אחת, אני בוחרת דווקא להתייחס לזה מהזווית של העולה, העולה שנפגע. ההערכה שלנו היא שהקיצור, כשהוא בעצם ניתן לקבוצה הפגועה ביותר מבין העולים, יוצר מצב שבקרב יתר העולים, שבעצם נכנסים למערכת לאחר 24 חודש. יש פגיעה בכמה וכמה דברים. האחד הוא אם להתייחס, העולים למעט אותה קבוצה שמקבלת שיקום ונכות קשה בתום שלושה חודשים וחצי שנה, יש קבוצה אחרת של נכים שלא נכנסת למסלול הזה, לשיקום, והם נכנסים אחרי 24 חודש, ולדעתי נפגעים בכמה וכמה.

לדעתי הפגיעה הראשונה, אני לא מדברת על קשישים, כי הם נכנסים דרך הזקנה; אני מדברת על מישהו שלא מקבל קצבת זקנה, זקנה וסיעוד. אני מדברת עד גיל זקנה. הדבר הראשון הוא מבחינת רמת ההכנסה. עולה בתום חצי שנה ראשונה נכנס למעגל מקבלי דמי קיום של משרד הקליטה, שזה נמוך. השיעור של דמי קיום שניתן דרך משרד הקליטה נמוך בכ-10% מהגמלה להבטחת הכנסה בשיעור הרגיל. נכון, אני מסכימה איתך שזה לא בסדר. עשרות פעמים ציינו את זה. עובדתית המצב הוא שהעולה חיוס מקבל בחצי השנה השנייה. אני מתארת כרגע תמונת מצב. הוא מקבל חיוס בכ-10% פחות מהשיעור הרגיל של הבטחת הכנסה. אחרי שהעולה נמצא שנה בארץ הוא נכנס לשיעור הרגיל של הבטחת הכנסה, ורק אחרי שנתיים לשיעור המוגדל של הבטחת הכנסה. כמו כולם.

אני מדברת על נכה שנכנס לאותו מסלול, כשאנחנו סוברים שבסך הכול לעולה נכה עשויים להיות יותר צרכים מאשר לעולה שלא משולב בעבודה מסיבות שאינן קשורות למצב בריאותו או לנכותו. זה דבר אחד.

הדבר השני הוא שנמנעת מן העולים ההשתתפות המוגדלת בשכר דירה. לדוגמה, עולה יחיד שמוגדר כנכה עם 75% נכות זכאי לקבל 600 ש"ח השתתפות בשכר דירה לחודש. חיוס עולה יחיד מקבל את זה ממשרד השיכון. חיוס עולה יחיד שלא יכול לעבור את המסלול של קביעת אחוז הנכות, ויכול לעשות את זה רק אחרי שנתיים, מקבל לדוגמה בתום השנה הראשונה השתתפות בשכר דירה דרך המערכת הנותנת לכל העולים רק 250 שקל לחודש. הוא לא יכול להיכנס לכל המערכת של הביטוח הלאומי כדי לקבל את אחוז הנכות שמאפשר לו את השיעור הגבוה יותר בשכר דירה, ואנחנו רואים את זה לכל אורך הדרך.

חיו"ר דוד טל: ואין הכרה בבדיקה של רופא פרטי שבודק אותו.

משה בוטון: מס הכנסה הגיע להסכם עם ביטוח לאומי שמי שרוצה הנחות ממס הכנסה ביטוח לאומי מעמיד את הוועדות שלו לרשות מס הכנסה, לצורך קביעת דרגת נכות. אז נקבל דרגת נכות.

שרה כהן: השאלה היא מדוע לעשות את כל זה. אני גם לא מבינה כרגע את הסיבה הבסיסית לכך שבעצם זה נמנע

ממנו. זאת אומרת, למה לעשות תהליך כזה? אני רוצה לחוסיף; לטעמי, נראה קצת מגוחך שכל התהליך של הבדיקות הרפואיות צריך להימשך שנתיים. היום אפשר להיכנס למרפאת אבחון בהדסה ולצאת מיד עם ציק-אפ כללי. אז למשוך את זה שנתיים, שרק אחרי שנתיים יהיה לו תיק רפואי מלא ושלאפשר יהיה בעצם להבין מה תמונת המצב שלו בתום השנתיים, זאת המשמעות. אנחנו עומדים חשופים מול העולים שבאים אלינו עם כל הקטעים האלה.

הדבר הנוסף שאני רוצה לציין הוא את אחד מהדברים שנלווים לקצבת הנכות הנושא של השיקום. השיקום המקצועי ניתן לאוכלוסיות שהחוק קובע להן אחוזי נכות מינימליים, למי שנקבע כי אינו מסוגל לעסוק בעבודתו הקודמת ובעבודה מתאימה אחרת עקב ליקויו. אדם כזה זקוק להכשרה מקצועית שתאפשר לו לחזור לעבודה קודמת או לעבודה התואמת את כישוריו לאחר אירוע הליקויו. בעצם, בפועל, מהעולים נמנעת האפשרות להשתתף בשיקום של הביטוח הלאומי מהשנה הראשונה לעלייה ועד באמת במהלך השנה השנייה לעלייה. עכשיו, אם אני מסתכלת על חוברת שאתם הוצאתם לגבי בחינת עמדתם של הפונים באשר להשתלבות במעגל העבודה, היא העלתה ששיעור המעוניינים לעבוד היה גדול יותר בקרב העולים החדשים, מעט יותר מאשר בקרב הוותיקים. החוברת הזאת מ-94 זה פרסום שלכם. וגם שיעור המשכילים בקרב העולים, רמת השכלה של העולים הייתה גבוהה יותר משל הוותיקים; ובולט במיוחד חלקם הגדול של בעלי ההשכלה הגבוהה בקרב העולים. מחציתם למדו 13 שנים ויותר, כמעט פי שלושה משיעורם בקרב הנכים הוותיקים.

מה שאני אומרת כאן הוא שבעצם יש כאן פוטנציאל בקרב הנכים, שכאן הוא נקבע לאחר שנתיים שהם הגיעו למערכת. אבל הפוטנציאל יכול להיות פוטנציאל שיקומי. עכשיו, מדוע לא לאפשר לאותו פוטנציאל שיקומי להשתלב כבר בתום שנה מהעלייה ולא רק בתום שנתיים, ולאפשר להם להיכנס למעגל התעסוקה במקצוע שהולם את הכישורים שלהם?!

עוד נקודה נוספת אחרונה זה הנושא של האפשרות להיכנס למסגרת של זכאות לדיוור ציבורי היום, שנקבעת בשיעור נכות של 75% ומעלה. היום בעצם כיוון שאין אפשרות לתת את השיעור הזה לפני השנתיים, אז האוכלוסייה הזו בעצם לא יכולה להיכנס לקריטריונים המזכים אלא לאחר שנתיים בארץ. אלה הנקודות שרציתי לציין.

רומן ברונפמן: שמענו פה מכלול רעיונות, תמונת מצב של משרד

הקליטה שדי מדייק, מציינת את כל חלקונות במשרד השיכון, בדיוור ציבורי, בהשתלבות המקצועית, בשיקום, שהצעת התיקון שלי ושל יוסי כץ אמורות לתקן. אני רוצה להתייחס בשתי מילים לנושא אפליה ולנושא העלות הכספית.

אנחנו כחברי כנסת לא יכולים לראות את העלות הכספית דרך פריזמה של אחד מהאגפים של ביטוח לאומי או כל ביטוח לאומי לעומת האוצר. כשאנחנו שומעים פה מאביבה גולדשטיין שלפעמים חלק מהעולים מבחינה כספית לא שיפרו את מצבם, אלא לחפך, זה אומר שבגרוסו מודו הצעת החוק שלי לא עולה למדינה שום דבר. כי אותו עולה נמצא במסלול אחר מקבל הבטחת הכנסה או מקבל תמיכה ממשרד הקליטה. מה שהצעת החוק שלי באה לעשות זה לתת, הייתי אומר, דרך ישירה לקביעת אחוזי נכות בתום חיותו נתמך על ידי סל הקליטה, לפי החלטת המדינה בחצי השנה הראשונה.

בכללותה של העלות, אם זה יבוא מתקציב אחד או מתקציב אחר של המדינה, אותנו כמחוקקים זה לא צריך לעניין. בנוסף, אני באמת מתכוון למה שאביבה

גולדשטיין אמרה לגבי תושב חוזר, שבוודאי שאני לא התכוונתי לפגוע בשום תושב חוזר, ואני חושב שאין מקום להוסיף בין עולה חדש או תושב חוזר, ואני מתנצל על זה שזה פרח מזיכרוני. לא חשבתי על זה, ואני כבר מתחייב לתקן את זה במקום.

יש לנו תמונת מצב. אני חושב שהלקונה הזמנית הזאת היא מלאכותית, היא אולי טובה מבחינת הנוחיות של ביטוח לאומי והוועדות הרפואיות של הדבר הזה. אני יכול להגיד כאן שאימי זיכרונה לברכה הגיעה ארצה, והיא הייתה נכה כבר עשרים שנה. ואני זוכר טוב מאוד את התקופה שרצינו לפנות לכל גורם ממלכתי ולבקש ולנסות לשכן אותה במוסדות המדינה, ובאמת חיכינו עד תום. אני הגשתי את הצעת החוק הזאת ממניעים של זיכרון אישי.

משה בוטון: את חוק הנכות הזה גם אני עשיתי וביטוח לאומי. כשקבענו את החוק וקבענו שנתיים, זה לא היה סתם.

היו"ר דוד טל: אולי אניבה גולדשטיין תסכים שבתום שנה כבר יתנו להם את אחוזי הנכות. אולי חבר הכנסת ברונופרמן יסכים לפשרה הזאת, זה גם פחות; ושלוש על ישראל.

משה בוטון: מה היו הנימוקים אז, מתוך הפרוטוקולים שלנו? למה אמרנו שכל תושב? הרי לא מדובר בעולים חדשים, כל מי שעלה לארץ הוא עולה חדש, ואז אמרנו שנתיים שהוא צריך להיות, ואז היו נימוקים.

היו"ר דוד טל: למה זה היה שנתיים ולא שנה? האם באמת עמד משהו מאחורי השנתיים.

אניבה גולדשטיין: אני לא זוכרת את התקופה של הימים ההם, ולא בדקתי לאחורונה את הטיעונים בתוך הפרוטוקול, אבל אני יכולה להבין את המגמה או את הקונספציה. קודם כול, ברובד הרפואי יש בעיה של התיעוד, וברובד של צמצום ההשתכרות, איך אני יודעת להבחין בין צמצום השתכרות הנובע מאותה נכות רפואית ובין צמצום השתכרות הנובע מזה שהוא עולה חדש?

היו"ר דוד טל: באמת, נקי מכל פניות, האם אנחנו זקוקים לשנתיים כדי לבחון האם מצב האדם הזה נובע מהנכות שלו או מדבר אחר?

אניבה גולדשטיין: אתה יודע מה, אני חושבת שגם בשנתיים לא גטוח שהם יכולים לעשות זאת אבל אני לא רוצה להתחייב בעניין הזה. אבל אני באמת לא מבינה, ודיברתי עם חבר הכנסת ברונופרמן, בסופו של דבר, המוסד לביטוח לאומי הוא איננו היחיד במערכת המטפל יש המעורבות של משרד הקליטה, יש המעורבות של משרד השיכון. מה שחשוב זה שהעולה איננו נפגע.

היו"ר דוד טל: סליחה שאני קוטע אותך, אבל אומרת כאן נציגת משרד הקליטה שהיות שאתם לא קובעים את אחוזי הנכות, הוא לא יכול לקבל דמי שכירות של 600 שקל, אפילו אם הוא זכאי ממשרד השיכון. אם היה נקבע בתום קבלת סל קליטה אחוז הנכות שלו, ותוא